

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име
КРСТИЋ, СЛАВИШЕ, МЛАДЕН

Датум и место рођења
03.08.1986, Ниш

Основне студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Финансијски менаџмент
Звање	Дипломирани економиста
Година уписа	2005
Година завршетка	2010
Просечна оцена	8,78

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	ЕКОНОМИЈА, Модул: Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање
Звање	Мастер економије
Година уписа	2010
Година завршетка	2012
Просечна оцена	9,67
Научна област	Економија
Наслов завршног рада	Примена <i>cost-benefit</i> анализе у оцени економске оправданости пројекта рециклаже секундарних сировина

Докторске студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	ЕКОНОМИЈА, Модул: Рачуноводство
Година уписа	2014
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	9,81

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације
Оцена оправданости инвестиција у рециклажу отпада - изазови за управљање одрживим развојем у Републици Србији

Име и презиме ментора, звање

др Ксенија Денчић-Михајлов, редовни професор

Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације

8/18-01-007/18-021, 21.09.2018.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	246
Број поглавља	5
Број слика (шема, графикона)	13
Број табела	59
Број прилога	/

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

P. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Krstić M., Milenković-Kerković T., (2017), COMPARATIVE ANALYSIS OF SERBIAN AND EUROPEAN LEGISLATION IN THE AREA OF WASTE MANAGEMENT, ECONOMIC THEMES NO 55(2) , University of Niš Faculty of Economics, Niš, pp. 217-241 Рад се бави прегледом европске и анализом српске регулативе у области управљања отпадом. Европско законодавство у области управљања отпадом је старије и далеко развијеније у односу на степен регулативе ове области у Србији, тако да оно представља основу за развој законске регулативе код нас. У раду је показано да се актуелна регулатива у Србији у области управљања отпадом у великој мери ослања на регулативу у Европској унији, али је услед недовољно интересних и стабилних институција код нас примена ових прописа испод очекиваног нивоа.	M51
2	Denčić-Mihajlov K., Krstić M., (2014), SOCIALLY RESPONSIBLE INVESTING IN RECYCLING PROJECTS: THE APPLICATION OF COST-BENEFIT ANALYSIS , Socially Responsible Business, Dariusz Fatuła, Bojan Krstić (Eds.) , Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University, Krakow Society for Education: AFM Publishing House, pp. 83-102. У случају друштвено одговорног инвестирања, профит као конвенционални критеријум за инвестиционо одлучивање, допуњен је компонентама заштите животне средине, социјалне, етичке и верске одговорности. Значај компоненте заштите животне средине повлачи и оправдавање пројектата рециклаже као инвестиционих пројеката који стварају здраву животну средину и одржавају биодиверзитет. У овом раду, анализа трошкова и користи је представљена као метод процене опраштаности пројектата рециклаже секундарних сировина на примеру пројекта рециклаже аутомобила. Резултати потврђују да, при тренутним тржишним условима, рециклажа аутомобила представља друштвено одговорно инвестиционо улагање.	M14
3	Денчић-Михајлов К., Крстић М., Спасић Д. (2016), ИМПЛИКАЦИЈЕ ПРЕВОЂЕЊА СТРАНИХ ВАЛУТА У СТАБИЛНИМ И ХИПЕРИНФЛАТОРНИМ ПРИВРЕДАМА НА ПРИМЕНУ ПРИНЦИПА ОПРЕЗНОСТИ У ФИНАНСИЈСКОМ ИЗВЕШТАВАЊУ , XXI Интернационални научни скуп СМ 2016, Стратегијски менаџмент-детерминанте развоја и ефикасност пословања, Зборник радова са конференције СМ2016, Уредници Проф. др Јелена Бирољев, Др Мартон Сакал, стр. 632-643, ISBN 978-86-7233-356-5 Због мултивалутности средина у којима постоју, мултинационалне компаније су приморане да све трансакције и финансијске извештаје својих подружница адекватно преведу на функционалну валуту матичног ентитета. Превођењем страних валута настају како позитивни тако и негативни ефекти на укупне перформансе мултинационалних компанија, које је деломично могуће компензовати са ефектима који настају услед процеса консолидације. У раду се анализира утицај одређених карактеристичних трансакција које захтевају превођење страних валута на два базична рачуноводствена принципа - принцип узрочности и принцип опрезности и импликације на обелодањене перформансе извештајног ентитета. Наведена питања се анализирају како у условима монетарне стабилности, тако и у хиперинфлаторним условима.	M33
4	Krstić M., Denčić-Mihajlov K.(2017), Waste electrical & electronic equipment recycling: Socioeconomic and institutional challenges for sustainable growth in Serbia , 9 th International Scientific Conference Sustainable Growth in Small Open Economies, , Editors: Olja Munitlak-Ivanović, Isidora Ljumović, Aleksandra Bradić-Martinović, Institute of Economic Science, Belgrade, Book of Abstracts, pp. 64-68 Савремено потрошачко оруђиште ствара мноштво различитих врста отпада што узрокује неопходност креирања модерног система за интегрисано управљање отпадом. У таквом систему, процес рециклаже обезбеђује примену модерне циркуларне економије која представља алтернативу актуелним линерним пословним моделима. У погледу електричне и електронске опреме, животни век производа узврзано се смањује, што ствара велику количину отпада и чини отпад од електричне и електронске опреме током отпада са највећом стопом раста у свету. Циљ рада је да пружи преглед и критички осврт на институционални оквир и процес спровођења политике финансијске стимулације за рециклажу отпада од електричне и електронске опреме у Републици Србији.	M34

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

Кандидат Младен Крстић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. У складу са Стандардима и процедурима за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације Економског факултета у Нишу, кандидат је испунио све обавезе на докторским академским студијама, презентовао је резултате истраживања у вези са пријавом теме докторске дисертације кроз два докторантска колоквијума и пријавио тему докторске дисертације, за коју је добијена сагласност Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке (Одлука број 88/18-01-007/18-021 од 21.09.2018. године). Кандидат је поднео Факултету захтев за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака урађене докторске дисертације. Кандидат испуњава услове дефинисане Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу. Кандидат је првопотписани аутор научног рада објављеног у часопису који издаје Универзитет у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис поједињих делова дисертације (до 500 речи)

Дисертација поред увода, закључка, списка литературе, прилога, биографије и изјава аутора садржи пет логички повезаних поглавља.

У оквиру **првог дела**, „Друштвено одговорно пословање“, врши се идентификација концепата експлицитно и имплицитно друштвено одговорно пословање и утврђују основни узроци настанка дуализма на овом пољу. У наставку се анализира друштвено одговорно инвестирање као инструмент који савремене корпорације користе како би своје пословање учиниле одрживим и идентификују његове основне компоненте (друштвена, еколошка, етичка и религиозна одговорност). Уз кратак осврт на остале, акценат се посебно ставља на еколошку компоненту која у себи садржи екоефикасност, утицај на животну средину и управљање животном средином.

У **другом делу** дисертације, који носи назив „Развој рециклажне индустрије у функцији одрживог развоја“, разматра се настанак и развој идеје о одрживом развоју, анализирају показатељи и начини за остваривање одрживог развоја и разматра савремени концепт циркуларне економије. Рад се у наставку бави основним принципима одрживог развоја, као и доприносу система управљања отпадом смањивању социјално-еколошких ризика. У оквиру приказа извештавања о одрживом развоју, као проширеном моделу пословног извештавања који поред економских, укључује и показатеље везане за друштво и животну средину, акценат се ставља на регулаторни оквир, историјски развој, тенденције и изазове имплементације у Републици Србији.

У **трећем делу** дисертације истраживање се фокусира на друштвено-економско и институционално окружење земља Европске уније и Републике Србије у области управљања отпадом и заштите животне средине. Друштвено-економски амбијент у Републици Србији разматра се са аспекта потенцијала за развој индустрије рециклаже и указује на компаративне предности за развој ове делатности које наша земља има у односу на развијене земље Европске уније. Посебно се разматра амбијент за развој процеса рециклаже аутомобила на једној, и рециклаже фрижидера на другој страни. На крају је дат критички осврт на примену актуелне регулативе Републике Србије у области управљања отпадом у пракси.

У **четвртом делу** „Теоријске претпоставке примене анализе трошкова и користи при оцени пројектата рециклаже“, најпре се врши одређивање концепта, дефинишу се основни циљеви истраживања, а затим се врши идентификација пројектата и анализа понуде и тражње. Ближе се анализирају фактори који утичу на тражњу за отпадом, демографски и економски амбијент у коме се инвестициони пројекти реализују, антиципирају се очекиване промене у прописима у области управљања отпадом, као и тенденције у промени навика потрошача и производијача отпада. На крају се анализира развој рециклажне индустрије у ширем контексту имплементације савременог концепта циркуларне економије, као и одређене специфичности примене анализе трошкова и користи на пројекте рециклаже.

Пети део „Анализа оправданости инвестирања у рециклажу - студија случаја“, представља централни део рада, а састоји се од анализе оправданости два типа независних инвестиционих пројектата, рециклаже аутомобила и рециклаже фрижидера. Методологија анализе трошкова и користи је одабрана јер на адекватан начин сагледава како финансијске, тако и специфичне друштвено-економске бенефите који су посебно изражени код пројекта рециклаже. Посебан изазов у спровођењу друштвено-економске анализе је у делу који се односи на идентификацију друштвено-економских бенефита, будући да тај задатак подразумева и њихово квантификацирање. У оквиру дискусије о добијеним резултатима, извршена је и анализа ризика за конкретну делатност у складу са екстерним факторима који значајно могу да утичу на несметано функционисање процеса рециклаже.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Приликом пријаве докторске дисертације дефинисани су следећи циљеви научног истраживања:

- утврдити у којој мери су инвестиције у рециклажу исплативе како са финансијског, тако и са друштвено-економског аспекта;
- утврдити степен зависности конкретних инвестиционих пројекта у односу на политику субвенционирања коју води држава, будући да су пројекти рециклаже са аспекта друштва прихватљиви с обзиром на износ нето друштвено-економских бенефита, али су са аспекта инвеститора често непрофитабилни, што неопходно захтева подршку државе;
- анализирати динамику промена резултата добијених анализом трошкова и користи у односу на варијације екстерних фактора који најзначајније утичу на пословање индустрије рециклаже;
- анализирати тренутну позицију Републике Србије у контексту преговора о приступању Европској унији и имплементације европских извора права у области заштите животне средине и рециклаже као једног од предуслова за постизање одрживог развоја;
- сагледати негативне последице процеса рециклаже, који се огледају у негативном утицају како на животну средину, тако и на здравље људи запослених у сектору рециклаже.

Комисија оцењује да су наведени основни и специфични циљеви у потпуности остварени, тако да дисертација пружа довољну научну уверљивост изнетих теоријски фундираних аргумента и емпиријски поткрепљених међузависности и представља значајну информациону основу за усмеравање даљих истраживања у овој области.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Значај и научни допринос докторске дисертације садржан је како у њеном теоријском, тако и у емпиријском делу. Теоријски научни допринос овог рада огледа се у:

- систематском и критичком осврту на концепте одрживог развоја, циркуларне економије и друштвено одговорног инвестирања,
- системском приказу развоја у приступима корпоративном извештавању о одрживом развоју,
- указивању на значај квалитета институционалног окружења као фактора развоја индустрије рециклаже у Републици Србији и постизања одрживог развоја.

Научни допринос емпиријског дела докторског рада садржан је у:

- систематском опису тренутног стања, потенцијала и негативних последица развоја домаће индустрије рециклаже;
- потврђивању друштвено-економске оправданости инвестиција у рециклажу и доприноса таквих инвестиција у креирању неопходних предуслова за остваривање одрживог развоја у Републици Србији;
- потврђивању друштвене оправданости политике субвенционирања процеса рециклаже и указивању да је: а) додатно подстицање процеса рециклаже аутомобила кроз систем субвенционирања пожељно, јер инвеститорима омогућава већу сигурност у периоду нестабилности на светском тржишту секундарних сировина, б) у случају рециклаже отпада од електричне и електронске опреме, финансијска подршка државе у виду субвенција је неопходна будући да је тај процес са аспекта инвеститора непрофитабилан;
- идентификовању кључних фактора ризика развоја индустрије рециклаже у Републици Србији, као што су продајна цена отпадног гвожђа и политика субвенционирања процеса рециклаже.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Комисија констатује да је докторска дисертација резултат самосталног научног рада кандидата који је уважио сугестије и коментаре ментора и чланова Комисије. Самостални научно-истраживачки рад кандидата потврђује прецизно дефинисана структура докторске дисертације коју чини пет логички повезаних целина, примењена анализа користи и трошкова, критички осврт на примену политике субвенционирања процеса рециклаже у Републици Србији. Самосталност у раду посебно долази до изражaja код избора и примене научних метода који уважавају специфичности предмета истраживања. На основу систематизације теоријских сазнања и примера пословне праксе, кандидат је самостално спровео научно истраживање и формулисао је аргументоване, корисне и применљиве закључке.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја дисертације, као и степена остварености постављених циљева и самосталности научног рада кандидата, Комисија констатује да је докторска дисертација одговарајућег квалитета и урађена у складу са Законом, Статутом Универзитета и Статутом Економског факултета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Младена Костића под називом *Оцена оправданости инвестиција у рециклажу отпада - изазови за управљање одрживим развојем у Републици Србији* и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије

8/18-01-006/19-012

Датум именовања Комисије

16.09.2019. године

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Проф. др Соња Јовановић, редовни професор Економске науке (Научна област) Универзитет у Нишу, Економски факултет (Установа у којој је запослен)	председник <i>Соња Јовановић</i>
2.	Проф. др Ксенија Деничић-Михајлов, редовни професор Економске науке (Научна област) Универзитет у Нишу, Економски факултет (Установа у којој је запослен)	ментор, члан <i>Ксенија</i>
3.	Проф. др Дејан Спасић, редовни професор Економске науке (Научна област) Универзитет у Нишу, Економски факултет (Установа у којој је запослен)	члан <i>Дејан</i>
4.	Проф. др Војислав Секерез, ванредни професор Економске науке (Научна област) Универзитет у Београду, Економски факултет (Установа у којој је запослен)	члан <i>Војислав</i>